

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 18Co/116/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8118209922
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 02. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daniela Babinová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8118209922.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Daniely Babinovej a sudcov JUDr. Mariany Muránskej a Mgr. Miloša Koleka, v právnej veci žalobcov: A. S., nar. XX.X.XXXX, bytom XXX XX K. XXX, 2. mal. B. S., nar. XX.X.XXXX, bytom XXX XX K. 298, zast. matkou A. S., nar. XX.X.XXXX, bytom K. XXX a otcom S. S., nar. X.X.XXXX, bytom XXX XX K. XXX, 3. S. P., nar. X.XX.XXXX, bytom XXX XX K. XXX, všetci žalobcovia pr. zast. JUDr. Lukášom Kišeľakom, advokátom, so sídlom Jarková 63, 080 01 Prešov, proti žalovanému: KOOPERATÍVA poisťovňa, a. s., Vienna Insurance Group, IČO: 00 585 441, so sídlom Štefanovičova 4, 816 23 Bratislava, pr. zast. JUDr. Felixom Neupauerom, advokátom, so sídlom Dvořákovo nábřeží 8/A, 811 02 Bratislava, o náhradu nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov, č. k. 29C/1/2018-103 zo dňa 03.júla 2019, jednohlasne takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Priznáva žalobcom v 1/ až 3/ rade nárok na náhradu trov odvolacieho konania vo vzťahu k žalovanému v rozsahu 100%.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie rozhodol nasledovne :

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobkyni v 1. rade sumu 13 000 €, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobkyni v 2. rade sumu 12 000 €, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

III. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobkyni v 3. rade sumu 12 000 €, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

IV. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobkyniam v 1. až 3. rade sumu 500 €, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

V. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a.

VI. P r i z n á v a žalobkyniam v 1. až 3. rade voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %

2. Svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 11, § 13 ods. 1 až 3 OZ, § 27a zákona č. 381/2001 Z.z., § 442 OZ a § 19 a čl. 2 CSP. V dôvodoch rozhodnutia uviedol, že z teoretického postulátu má byť v ideálnom prípade v správnom texte odvoditeľné konkrétne právne pravidlo. Čl. 2 v jednote s čl. 3 CSP je jednoznačne sémantický a možno dosadiť, že najvyššie súdne autority sú Ústavný súd Slovenskej republiky, Najvyšší súd Slovenskej republiky, a v oblasti kompetenčného dosahu i Európsky súd pre ľudské práva a Súdny dvor Európskej únie. Právna úprava povinného zmluvného poistenia v zákone č. 381/2001, ako aj Občiansky zákonník termín škody nedefinuje. Vo všeobecnosti možno hovoriť, že ide o ujmu, ktorá nastala v majetkovej sfére poškodeného a je objektívne vyjadriteľná peniazmi, ako všeobecným ekvivalentom. Pokiaľ ide o náhradu škody, ňou je aj nemajetková ujma na základe výslovného znenia zákona. Ust. § 444 Občianskeho zákonníka upravuje bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia, ako nemajetkovú ujmu, ktorú považuje za súčasť náhrady škody. Preto niet rozumného dôvodu vylúčiť z pôsobnosti zákona č. 381/2001 Z.z. nemajetkovú ujmu, ktorú utrpeli blízki rodinní príslušníci osôb, ktoré sa stali obeťami dopravnej nehody. Na tom nič nemení ani skutočnosť, že možnosť priznania nemajetkovej ujmy je systematicky zaradená do prvej časti Občianskeho zákonníka a to ust. § 11 a nasledujúcich, označenej ako ochrana osobnosti. V otázke krytia náhrady ujmy povinným zmluvným poistením zásadné stanovisko vyslovil súdny dvor v rozsudku z 24.10.2013 vo veci C-22/12 týkajúcej sa E. D.. V tomto rozhodnutí uviedol, že čl. 3 ods. 1 smernice 72/166/EHS, čl. 1 ods. 1 a 2 smernice rady 84/5/EHS z 30.12.1983 zmenenej smernicou 205/14/EHS z 11.05.2005 a čl. 1 ods. 1 smernice rady 90/232/EHS z 14.05.1990 o Aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel, sa má vykladať v tom zmysle, že povinné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla má pokryť aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode, ak jej náhradu na základe zodpovednosti poisteného za škodu upravuje vnútroštátne právo uplatniteľné v spore vo veci samej. Keďže rôzne jazykové verzie čl. 1 ods. 1 druhej smernice v podstate používajú pojem ujma na zdraví ako aj pojem osobná ujma, treba sa sústrediť na štruktúru a účel týchto ustanovení a smernice. Ustanovenia a smernica sa snaží o posilnenie ochrany obetí. Za týchto okolností treba uplatniť extenzívny výklad a to taký, že pod pojmom ujma na zdraví patrí akákoľvek ujma, ak jej náhradu na základe zodpovednosti poisteného za škodu upravuje vnútroštátne právo. Pokiaľ ide o osoby, ktoré sa môžu domáhať náhrady tejto nemajetkovej ujmy treba uviesť, že v čl. 1 bod 2 v spojení s čl. 3 ods. 1 prvou vetou prvej smernice vyplýva, že ochrana musí byť zaručená podľa tejto smernice, pre akúkoľvek osobu, ktorá je podľa vnútroštátneho práva oprávnená na náhradu škody spôsobenej motorovými vozidlami. Členské štáty teda majú zaručiť, aby náhrada škody bola podľa ich vnútroštátneho práva zodpovednosti za škodu z dôvodu nemajetkovej ujmy, ktorú utrpeli blízki rodinní príslušníci osôb, ktoré sa stali obeťami dopravnej nehody, pokrytá povinným poistením v určitých minimálnych sumách určených v čl. 1 ods. 2 druhej smernice. Keďže totiž zodpovednosť poisteného, ktorá podľa vnútroštátneho práva v tomto prípade vyplýva z ust. § 11 a § 13 Občianskeho zákonníka vznikla na základe dopravnej nehody a mala občianskoprávnu povahu, nič nenasvedčuje, že na túto zodpovednosť sa nevzťahuje vnútroštátne hmotné právo zodpovednosti za škodu, na ktoré odkazujú uvedené smernice. Vychádzajúc z tohto ustanovenia pod pojem škoda na zdraví použitý v § 4 ods. 2 písm. a) a zákona č. 381/2001 Z.z. treba zahrnúť nemajetkovú ujmu utrpenú v dôsledku úmrtia blízkeho príbuzného pri dopravnej nehode. Pokiaľ nie je postačujúce zadostučinenie podľa ods. 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo vážnosť v spoločnosti, má tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Rodinný život zahŕňa okrem iného vzťahy medzi najbližšími rodinnými príslušníkmi, bez ohľadu na skutočnosť, či spolu trvale žijú alebo nie a protiprávne narušenie týchto rodinných vzťahov predstavuje neoprávnený zásah do práva na súkromný a rodinný život. Ak k smrti blízkej osoby dôjde v dôsledku prevádzky motorového vozidla, vzniknutá nemajetková ujma musí byť pokrytá povinným zmluvným poistením zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. V tejto súvislosti citoval nálezy Ústavného súdu Slovenskej republiky III.ÚS 646/2005 zo 17. 08.2016, I.ÚS 474/2016 a III. ÚS 666/2016 z 11.10.2016. Tieto nálezy len potvrdzujú, že do škody prináleží aj nemajetková ujma vyjadrená v peniazoch. Zároveň tiež poukázal na rozhodnutia Súdneho dvora EÚ vo veci C152/84, C106/89 a C397/01. Ústavný súd zdôraznil, že od meritórneho postoja nemá dôvod sa odchyliť ani na podklade rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 3Cdo/301/2012. Toto rozhodnutie totiž nevyložilo, či v rámci posudzovania vnútroštátnej právnej úpravy povinného zmluvného poistenia je zahrnutá aj náhrada nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode. Z rozhodnutia 6Cdo/29/2017 Najvyššieho súdu Slovenskej republiky nesporne vyplýva, že za ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu treba považovať predovšetkým rozhodnutia a stanoviska, ktoré sú publikované v zierke stanovísk a rozhodnutí NS. Rozhodnutie 6Mcdo/1/2016 z 31.07.2017 pojednáva o nemajetkovej ujme a to vo vzťahu k zákonu č. 381/2001 Z.z. Dospel k záveru,

že pasívne legitimovaná je poisťovňa a toto rozhodnutie je uverejnené v zbierke stanovísk a rozhodnutí NS SR 8/2018. Súčasťou práva na súkromie je aj právo na rodinný život. Protiprávnym zásahom tretej osoby do práva na súkromie, rodinný život môže byť ďalšiemu účastníkovi vzťahu spôsobená taká ujma, ktorá mu čiastočne alebo úplne bráni napĺňa jeho citové potreby, teda ide o ujmu nemajetkovú postihujúcu inú ako majetkovú sféru osobnosti, ku ktorej nepochybne patrí aj ujma emocionálna. V dôsledku protiprávneho konania N. R. došlo k zásahu do súkromia žalobkyň v 1/ až 3/ rade. Medzi žalobkyňami v 1/ a 3/ rade a nebohým, ktorý je obeťou dopravnej nehody boli emocionálne silné, vzájomné väzby. Ide o vzťah medzi matkou a dieťaťom, vnukom a starou matkou a sestrou a bratom. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že išlo o blízky citový vzťah k obeť dopravnej nehody, ktorý bol najmladším členom rodiny, bol miláčikom rodiny, veselý, vtipný a do každodenného života vnášal radosť a šťastie. Keďže neexistuje kritérium pre určenie výšky nemajetkovej ujmy je potrebné vychádzať z konkrétnych prípadov. Psychická bolesť zo strany veľmi blízkeho človeka je často vnímaná ako neznesiteľná, fyzická, obmedzujúca a mnohokrát prechádza až do duševného ochorenia. Z rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky III. ÚS 280/2017 vyplýva, žeby mal existovať priamo úmerný vzťah medzi závažnosťou ujmy a výškou priznanej náhrady. Pri úmrtí dieťaťa sa javí za prípustné prihliadnúť na jeho vek, vzájomné väzby a súvisiace utrpenie a bolesť. Zmyslom náhrady nemajetkovej ujmy nie je kompenzovať fyzickú absenciu zomrelého, ale pokúsiť sa pozostalým nahradiť nemateriálnu ujmu prejavujúcu sa v ich subjektívnych pocitoch. Vodiacimi parametrami proporcionálneho spravodlivého zadosťučinenia je atribút primeranosti, ktorý je rozhodujúcim kritériom priznania odškodnenia, aby bol dosiahnutý účel kompenzácie, inak napriek poskytnutému odškodneniu by sa poškodení mohli naďalej kvalifikovať ako obeť porušenia dohovoru o ľudských právach. Pri určení výšky nemajetkovej ujmy súd vychádzal z rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Kontrová c/a Slovenská republika. V predmetnom rozhodnutí bola sťažovateľke priznaná nemajetková ujma v sume 25 000 Eur. Išlo o nekonanie štátnych orgánov, ktoré v konečnom dôsledku viedlo k trestnému činu, ktorému nebolo zabránené a usmrteniu dvoch maloletých detí. Vo vzťahu k jednému dieťaťu teda išlo o čiastku 12 500 Eur. Pri určovaní výšky nemajetkovej ujmy súd vychádzal aj zo z.č. 274/2017 Z.z. a to konkrétne § 12 a § 13, kde je odškodnenie stanovené vo výške 50 násobku minimálnej mzdy a maximálna výška odškodnenia obeť násilných trestných činov je 24 000 Eur. Poukázal na rad rozhodnutí Okresných súdov na Slovensku v spojení z rozhodnutiami krajských súdov, ako súdov odvolacích. Išlo o rozhodnutie Okresného súdu Martin 11C/43/2013 spojení s rozhodnutím Krajského súdu v Žiline 7Co/578/2014 a rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 6Cdo/60/2016, Okresný súd Bánovce nad Bebravou 5C/63/2011 v spojení z Krajským súdom Trenčín 6Co/80/2017. S poukazom na vek maloletého N. v čase jeho smrti je možné pri určení nemajetkovej ujmy žalobkyne v 1/ rade zdôrazniť vážnosť zásahu do jej osobnostných práv absolútnou stratou možnosti naplniť vzťah rodiča a dieťaťa. S poukazom na prekonanú traumatu bola diagnostikovaná posttraumatická stresová porucha, pre ktorú bola nútená vyhľadať odbornú psychologickú pomoc. Pokiaľ išlo o žalobkyne v 2/ a 3/ rade súd prihliadal na tú skutočnosť, že obe boli aj účastníkmi tejto dopravnej nehody. Maloletá žalobkyňa v 2/ rade bola prítomná pri oživovaní brata po dopravnej nehode záchranárskymi zložkami, ako aj konštatovaní jeho smrti. Následkom uvedenej psychotraumy bola nútená vyhľadať odbornú pomoc a od septembra 2016 pravidelne navštevuje psychiatrickú, ako aj psychologickú ambulanciu. S poukazom na uvedenú traumatickú skúsenosť trpí panickými stavmi, problémovým zaspávaním, narušeným spánkom s častým nočným budením pre desivé sny, zvýšenou plačlivosťou vyžadujúcou si prítomnosť inej osoby vo dne i v noci. Smrťou brata došlo k pretrhnutiu jej citových väzieb s mladším súrodencom, a tým aj k absolútnej strate možnosti rozvíjať s ním súrodenecký vzťah.

3. U žalobkyne v 3. rade následkom prežitej traumy sa rozvinula depresívna porucha stredne ťažkého stupňa vyžadujúca si pravidelnú návštevu psychologickú a psychiatrickú ambulanciu vrátane medikamentózneho liečby. Vykonaným dokazovaním bol nepochybne preukázaný veľmi blízky vzťah žalobkyne v 3. rade k nebohému vnukovi. Keďže bývala s nimi v susedstve, bola jedna z osôb, ktorá ho ako prvá videla po narodení. Pomáhala pri jeho výchove (denne ho viedla do školských zariadení a späť domov), trávili spoločné dovolenky, spával u nej počas víkendov a zabezpečovala jeho starostlivosť počas choroby.

4. Súd prvej inštancie prihliadal aj na majetkové pomery priamo odsúdeného N. R. u ktorého zistil, že prijmi sú vyššie o málo od minimálnej mzdy a nevlastný žiaden majetok. Preto považoval sumu 13 000 Eur pre žalobkyňu v 1/ rade a 12 000 Eur pre žalobkyňu v 2/ rade a 12 000 Eur pre žalobkyňu v 3/ rade za primerané. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Zaoberal sa tiež zročnosťou pohľadávky a tiež nárokom týkajúcim sa príslušenstva k základnému nároku. Poukázal nato, že žalobkyne v 1/ až 3/

rade uplatnili nárok aj za vypracovaný znalecký posudok S.. Z. O. vo výške 500 Eur. Je jasné, že tento posudok predložili žalobkyni v dôsledku objasnenia základu nároku. Vyhovel tak aj vo vzťahu k tejto sume. Výrok o trovách konania odôvodnil § 255 ods. 1, 2 CSP čl. 3 ods. 1, 2 CSP a § 142 ods. 3, 2 OSP. 5. Proti tomuto rozsudku vo vzťahu k výrokom I., II., III., IV. a VI. podal odvolanie žalovaný. Poukázal nato, že vo vzťahu k škode, ktorá bola uplatňovaná žalobkyňami je potrebné, vysporiadať sa aj s kontextom zákona č. 381/2001 Z.z. V tejto súvislosti citoval rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 3Cdo/32/2007, 3Cdo/18/2013 a 2Cdo/73/2006. Priamo v § 5 ods. 1 písm. h) zákona č. 381/2001 Z.z. je uvedené, že poisťiteľ nenahradí za poisteného škodu, ak ide o zodpovednosť za škodu, ktorej vznik nie je v príčinnej súvislosti s poistnou udalosťou. Popiera vzťah k žalobcom zo strany žalovaného, poukázal na rozhodnutie Európskeho súdneho dvora C350/2014 kde nemajetková ujma pozostalých je nepriamym následkom tejto nehody. Neexistuje priama príčina súvislosť, preto nemožno očakávať ďalšie a ďalšie odvodzovania nárokov pozostalých od tohto zákona. Preto žiadal zrušiť rozhodnutie súdu prvej inštancie alebo zmeniť ho a zamietnuť nárok žalobkýň.

6. K odvolaniu žalovaného sa vyjadrili žalobkyne v 1/ až 3/ rade. Poukázali predovšetkým na tú skutočnosť, že aj keď neboli v celom rozsahu úspešné v konaní, plne rešpektujú závery rozhodnutia súdu prvej inštancie a dôvody uvádzané v odvolaní žalovaného namietajú. Žalovaná podala proti rozsudku odvolanie, pričom v záverečnej reči na pojednávaní z 05.06.2019 nespochybňovala základ nároku, upriamovala pozornosť na výšku tohto nároku. Argumentovali rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 6Mcdo/1/2016, ktoré bolo aj prijaté do zbierky listín NS SR pod č. 61/2018. Žalovaná akceptovala nároky žalobkýň čo do základu. V podstate v svojom odvolaní poukazuje na argumenty, ktorými sa bránila počas celého konania. Argumentácia žalovaného je nevhodná, krajne tendenčná a ako keby sa zbavovala akejkolvek povinnosti náhrady nemajetkovej ujmy pozostalým, napriek tomu, že táto má súvis s prevádzkou motorového vozidla. Súdy Slovenskej republiky sa už opakovane vyjadrovali k pasívnej legitímácii poisťovne v obdobných prípadoch, a preto je obrana žalovanej neudržateľná. Citovali opäť rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ale aj odvolacích súdov, v obdobných právnych veciach. Poukázal na situáciu u žalobkýň, ktoré skutočne boli postihnuté dopravnou nehodou, a preto nemožno ani tento nárok považovať za nejaký bonus alebo nejakú čerešničku, keďže všetky tri sú postihnuté touto dopravnou nehodou sú sústavne v liečení, na psychiatrických terapiách u psychológa. Preto navrhli rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdiť podľa § 387 ods. 1, 2 CSP a priznať náhradu trov odvolacieho konania.

7. Krajský súd v Prešove, ako súd odvolací podľa § 34 CSP prejednal rozhodnutie ako aj konanie ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad uvedených v ust. § 378, § 379, § 380 CSP a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné. Súd prvej inštancie dôsledne zistil skutkový stav a vec aj správne právne posúdil. Na týchto skutkových a právnych zisteniach sa nič nezmenilo ani v štádiu odvolacieho konania.

8. Podľa § 11 Občianskeho zákonníka, fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

9. Podľa § 13 ods. 1, 2, 3 Občianskeho zákonníka, fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby mu bolo dané primerané zadosťučinenie. Pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

10. Dňa 6.9.2016 viedol svedok N. R. osobné motorové vozidlo zn. B. XX, EČ: S po ceste II/XXX v úseku od S. v mestskej časti L., smerom na obec C., kde v kilometri X,XX ako vodič porušil ust. § 16 ods. 1, 2 zák. č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke, kde pri prejazde cez ľavotočivú zákrutu prekročil maximálne dovolenú rýchlosť a aj rýchlosť technicky primeranú, v dôsledku čoho nezvládol riadenie vozidla, vozidlom prešiel do protismeru a v bočnom šmyku bočnou prednou pravou časťou narazil do prednej časti protiídúceho osobného motorového vozidla zn. N. U., EČ: S ktoré riadila S. P. (žalobkyňa v 3. rade), v dôsledku zrážky vo vozidle N. U. spolujazdec mal. N. S., nar. X.X.XXXX utrpel ťažké zranenia, ktorým na mieste nehody podľahol, spolujazdkyňa mal. B. S. (žalobkyňa v 2. rade) utrpela pomliaždenie

ľavej nadočnicovej oblasti, tržnú ranu hornej mihalnice, mnohopočetné pomliaždenia prednej plochy hrudníka a podbrušia s odreninami a krvnými podliatinami a prasknutie strednej časti ľavej kľúčnej kosti bez posunu úlomkov s dobou liečenia a práceneschopnosti v trvaní 3 - 4 týždňov a vodička S. P. utrpela zlomeniny sánky vpravo, sériové zlomeniny II. - IX. rebra vpravo, zlomeniny I. rebra vľavo, zlomeniny hornej časti hrudnej kosti, pomliaždenie oboch pľúc, úrazový pneumotorax, zlomeniny pravého bočného výbežku VII. krčného stavca I. hrudného stavca, otvorenú trieštivú medzihrboľovú zlomeninu dolného konca oboch stehnových kostí, trieštivú zlomeninu dolného konca ľavej píšťaly, obojstrannú zlomeninu pravého členka, poranenie ciev a okružia tenkého čreva, početné odreniny kože hrudníka, tváre a končatín a úrazový šok ťažkého stupňa s dobou liečenia a práceneschopnosti v trvaní viac ako 6 mesiacov. N. R. bol rozsudkom OS Prešov zo dňa 25.5.2017 pod sp. zn. 4T/48/2017 uznaný za vinného zo spáchania prečinu usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Trestného zákona s poukazom na ust. § 138 písm. b/ Trestného zákona v jednočinnom súbehu s prečinom ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1., ods. 2 písm. a/ Trestného zákona s poukazom na ust. § 138 h/ Trestného zákona a prečinom ublíženia na zdraví podľa § 158 Trestného zákona, za čo mu súd uložil úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 16 mesiacov vrátane trestu zákazu činnosti viesť všetky druhy motorových vozidiel v trvaní 4 rokov. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 25.5.2017.

11. Zo znaleckého posudku č. XX/XXXX vypracovaného P. Z. N. v rámci trestného konania sp. zn. 4T/48/2017 nesporne vyplýva, že priamou príčinou dopravnej nehody z technického hľadiska bola nesprávna technika jazdy vodiča vozidla B. XX (N. R.) spočívajúca v rýchlosti pohybu vozidla pri prejazde ľavotočivou zákrutou, ktorá s najväčšou pravdepodobnosťou hraničiacou s istotou vyvolala v danom čase stratu smerovej stability vozidla na danom úseku vozovky a prejdením do protismeru v bočnom šmyku, kde následne došlo k zrážke s oproti idúcim vozidlom N. U., ktoré sa v tom čase pohybovalo po svojej časti vozovky.

12. Vodič vozidla zn. B. XX mohol nehode zabrániť, ak by sa po ľavotočivej zákrute pohyboval po svojej časti vozovky a neprešiel do protismernej časti vozovky a pohyboval sa rýchlosťou maximálne možnou na bezpečný prejazd uvedenou zákrutou, v danom prípade rýchlosťou maximálne možnou XX-XX km/h. Predmetné vozidlo sa pohybovalo po uvedenej zákrute rýchlosťou vyššou, a to rýchlosťou XXX km/h, teda rýchlosťou vyššou, ako bola maximálne možná pre bezpečný prejazd uvedenou zákrutou. Súčasne zo záverov uvedeného znaleckého posudku vyplýva, že vodička vozidla zn. N. U. (žalobkyňa v 3. rade) v danom prípade nehode zabrániť nemohla.

13. Súčasne z obsahu spisu sp. zn. 4T/48/2017 vyplynulo, že neb. N. S. bol v čase dopravnej nehody pripútaný bezpečnostným pásom (znalecký posudok č. XXX/XXXX, XXX/XXXX, str. 9 znaleckého posudku).

14. Žalobkyňa v 1. rade uviedla, že pred predmetnou dopravnou nehodou žila úžasný život. Syn N. jej robil denno-denne radosť a vedel ju vždy rozosmiať. Mal veľmi rád deti, a preto sa vždy tešil do škôlky aj školy. V čase návštevy škôlky mal veľmi rád školské vystúpenia a v čase nástupu do školy sa veľmi tešil, že tam majú bazén, lebo veľmi rád plával. Rád sa učil a bol veľmi šťastný, keď vedel pomôcť svojej staršej sestre pri plnení jej školských povinností. Rád chodieval vonku za každého počasia, spoločne stavali bunkre, chodili na výlety, lyžovali, užívali si každý deň.

15. Jej život sa zmenil dňa 6.9.2016, keď jej zazvonil telefón dcéry a cudzia žena jej oznámila, že jej mama havarovala, ale všetko je v poriadku. Po tom, ako prišla na miesto dopravnej nehody a uvidela množstvo sanitiek a policajných áut, už vedela, že nie je všetko v poriadku. Následne uvidela syna N. ležať na zemi prikrytého a vtedy sa jej zrútil celý život. Touto udalosťou skončil jej život. Od jeho smrti jej chýba jeho smiech, telefonáty do práce, ktorými jej oznamoval, že so sestrou vstali a najedli sa, ako aj jeho objatia a bozky.

16. Jeho smrť mala aj za následok zhoršenie vzájomných rodinných vzťahov. Sú nútené navštevovať psychologickú ambulanciu a dcéra B. sa s ňou odmieta o uvedenej udalosti rozprávať. Taktiež jej brat, ktorý bol pre jej nebohého syna ako druhý otec ich odmieta navštevovať z dôvodu, lebo všade vidí N. fotky. Od jeho smrti je nervózna, chodí po dome ako bez duše a trpí plačlivosťou.

17. Žalobkyňa v 3. rade vo svojej výpovedi uviedla, že na N. sa veľmi tešila a bola jedna z prvých, ktorá ho videla po pôrode. Keďže v tom čase žili s dcérou v susedstve, vídavala ho denne, vodievala ho

do škôlky, ako aj školy a aj ho zo školských zariadení vyzdvihovala. N. bol milým, veselým a šťastným dieťaťom, ktorý ju vždy rozosmieval svojimi vtipmi. Spolu chodievali na dovolenky, spával u nej doma počas víkendov a tiež zabezpečovala jeho starostlivosť počas choroby. Keď jej po dopravnej nehode povedali, že zomrel, stratila radosť zo života a vôbec chuť žiť. Keď je doma sama, stále má pocit, že ho vidí a vonku pri pohľade na jeho rovesníkov si predstavuje, čo by robil on a to ju nesmierne zraňuje. Vnuk jej veľmi chýba, život bez neho si nevie predstaviť, a to napriek tomu, že navštevuje psychológa, ako aj psychiatra.

18. Z predloženého znaleckého posudku č. XX/XXXX vypracovaného znalcom S. Z. O. vyplýva, že žalobkyňa v 1. rade sa od nehody lieči na posttraumatickú poruchu, chodí do psychologickkej ambulancie na psychoterapeutické sedenia. Napriek psychoterapii u nej pretrváva silná posttraumatická stresová porucha, ktorá sa prejavuje plačlivosťou, poruchou spánku, nervozitou a úzkosťou.

19. U mal. žalobkyne v 2. rade bolo zistené, že stále zlé spí, má desivé sny, na ktoré si nepamätá, ale kričí zo spánku. Brat jej chýba, pri spomienke na neho má nutkanie do plaču, snaží sa to potláčať, ale neúspešne. Jeho smrť pretrhla jej citové vzťahy, veľmi jej chýba a pociťuje za ním smútok. Na základe objektívneho vyšetrenia bolo zistené, že v popredí osobnosti maloletej žalobkyne je úzkostno-depresívne prežívanie, až panické stavy ako reakcia na traumatickú životnú skúsenosť, má narušený spánok s častým nočným budením a problémovým zaspávaním a vyžaduje si neustálu prítomnosť inej osoby vo dne aj v noci.

20. U žalobkyne v 3. rade bola zistená výrazne depresívna nálada, ťažšie odkloniteľná pri opise inkriminovanej udalosti s výraznou plačlivosťou. Pretrváva nespavosť, spí len na liekoch a má časté desivé sny. V popredí je emočná a afektívna labilita, znížená frustračná tolerancia a zvýšená intra psychická tenzia. Boli u nej zistené prítomné znaky posttraumatickej stresovej poruchy po prekonanej psychotraume.

21. Zo záverov uvedeného znaleckého posudku vyplýva, že medzi žalobkyňou v 3. rade a nebohým vnukom existovali v čase, keď žil, výrazné pozitívne citové vzťahy ako medzi babkou a vnukom. Mala ho veľmi rada, pomáhala s jeho výchovou a aj v inkriminovaný deň bola na ceste s ním a jeho sestrou do školy na začiatok školského roka.

22. Medzi žalobkyňou v 1. rade a neb. N. boli výrazné pozitívne citové vzťahy ako medzi matkou a synom, bol to jej „ciciak“, mala ho veľmi rada. Rodinné vzťahy medzi rodičmi a oboma maloletými deťmi boli veľmi silné, pozitívne a rodina žila harmonickým spôsobom života.

23. Medzi mal. B. a jej nebohým bratom boli výrazné pozitívne citové vzťahy ako medzi bratom a staršou sestrou a mala ho veľmi rada. Snažila sa mu pomáhať ako staršia sestra a ochraňovať ho.

24. V dôsledku úmrtia mal. N. S. sa u žalobkyne v 3. rade rozvinula posttraumatická stresová porucha ako reakcia na prekonaný psychotraumu, jej následky pretrvávajú aj v súčasnosti a vyžadujú si sústavnú psychiatrickú i psychologickú intervenciu v zmysle psycho-farmakologickej a psychoterapeutickej liečby. Prejavujú sa stále výraznou depresívnou symptomatológiou, ktorá negatívne ovplyvňuje kvalitu jej života (aj v spojení so somatickým postihnutím - je imobilná, na vozíku, nie je schopná pokračovať v predchádzajúcom aktívnom živote).

25. U žalobkyne v 1. rade sa v dôsledku úmrtia syna taktiež rozvinula posttraumatická stresová porucha. V popredí je stále úzkostno-depresívne prežívanie, v dôsledku čoho bola nútená vyhľadať odbornú psychologickú pomoc a zúčastňuje sa psychoterapeutických sedení.

26. U mal. B. sa rozvinuli panické stavy úzkosti, bol narušený spánok s častým nočným budením a problémovým zaspávaním, zvýšenou plačlivosťou a vyžadovaním neustálej prítomnosti inej osoby vo dne aj v noci. Z dôvodu zhoršujúceho sa psychického stavu bola zaradená do psychoterapeutickej starostlivosti a aj v súčasnosti sa pravidelne zúčastňuje psychoterapeutických sedení vedených psychoterapeutom.

27. Zároveň z predložených potvrdení z odborného vyšetrenia vyplýva, že žalobkyňa v 1. rade navštevuje psychologickú ambulanciu od mája 2018 a žalobkyňa v 2. rade od septembra 2016 z

dôvodu zhoršujúceho sa psychického stavu po traumatickej autonehode a obe sa pravidelne zúčastňujú psychoterapeutických sedení a žalobkyňa v 3. rade od 2.5.2018 navštevuje psychiatrickú ambulanciu pre depresívnu poruchu stredne ťažkého stupňa.

28. Svedok N. R. vo svojej výpovedi uviedol, že sa pozostalým neb. N. ospravedlnil iba verejne cez médiá. Osobne ich nekontaktoval, nakoľko nenabral odvahu. V súčasnej dobe je zamestnaný v spoločnosti K., s.r.o. s čistým mesačným príjmom 520 Eur. Je slobodný a bezdetný. Finančné záväzky má len v súvislosti s nákupom elektronickej techniky vo výške 540 a 460 Eur.

29. Podľa geodetického a kartografického ústavu nevlastní žiadnu nehnuteľnosť na území SR a podľa správy dopravného inšpektorátu nie je vlastníkom ani držiteľom žiadneho motorového vozidla.

30. Odvolací súd sa plne stotožňuje s rozhodnutím súdu prvej inštancie, na ktoré v celom rozsahu poukazuje. Súd prvej inštancie vychádzal už z ustálenej súdnej praxe, citoval rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktoré je zahrnuté v zbierke rozhodnutí Najvyššieho súdu, ako súdu najvyššej súdnej autority. Zistil dôsledné skutkový stav, vychádzajúc z judikatúry Slovenských súdov, ale aj Európskeho súdneho dvora a rozhodol o tomto nároku. Možno konštatovať, že žalovaný skutočne v priebehu konania si bol vedomý, že nastal prelom v rozhodovaní všeobecných súdov o nemajetkovej ujme pozostalých po obetiach dopravných nehôd a pasívnej legitímácie poisťovní pri náhrade ujmy. Poukázal nato, že je potrebné rozhodovať, o výške v každom konkrétnom prípade, čo súd prvej inštancie aj skutočne dôsledne vykonal.

31. Naviac odvolací súd uvádza, že na zasadnutí občianskoprávneho kolégia dovolacieho súdu, ktoré sa konalo 9. októbra 2018 bolo schválené na uverejnenie v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky aj rozhodnutie z 31. júla 2017 sp.zn. 6 MCdo 1/2016, ktoré bolo publikované v zbierke č. 8/2018 pod č. R 61/2018 v znení právnej vety: „Škodou pre účely zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších zmien a doplnení je aj nemajetková ujma spočívajúca v zásahu do osobnostných práv pozostalých obete dopravnej nehody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla. V spore o náhradu takejto ujmy je poisťovňa pasívne legitímovaná“. V uvedenom rozhodnutí dovolací súd vysvetlil, že pri výklade pojmu škoda, pre účely zákona č. 381/2001 Z.z., je potrebné vychádzať z chápania tohto pojmu v komunitárnom práve, pretože citovaný zákon bol výsledkom transpozície smerníc Európskej únie, ktoré boli nahradené toho času platnou smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2009/103/ES zo 16. septembra 2009 o poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel a o kontrole plnenia povinnosti poistenia tejto zodpovednosti. Táto smernica síce nedefinuje pojem škoda, ale z jej textu je zrejmé, že pod týmto pojmom rozumie osobnú ujmu a škodu na majetku, resp. používa slovné spojenie utrpenie „ujmy alebo škody“, či používa pojmy „akákoľvek ujma alebo škoda“ alebo „akákoľvek škoda“, z čoho je zrejmé, že komunitárne právo chápe škodu ako majetkovú a aj nemajetkovú ujmu, resp. za ujmu považuje škodu majetkovú a aj nemajetkovú.

32. Preto z vyššie uvedených dôvodov rozhodnutie súdu 1. inštancie ako vecne správne potvrdil podľa úst. § 387 ods. 1,2, CSP.

33. O trovách konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP. Keďže žalobkyne mali úspech v odvolacom konaní naopak žalovaná strana nemala úspech v zmysle tejto zásady priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

34. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolaateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).